

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

مشخصات کلی، برنامه آموزشی و سرفصل دروس

دوره: کارشناسی ارشد

رشته: علم اطلاعات و دانش‌شناسی

گرایش: مطالعات کتابخانه‌های عمومی

گروه: علوم اجتماعی

(بازنگری)

مصوبه هفتصد و نود و دومین جلسه شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مورخ ۱۳۹۰/۱۰/۱۰

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد رشته علم اطلاعات و دانش شناسی

گرایش مطالعات کتابخانه های عمومی

گروه: علوم اجتماعی

رشته: علم اطلاعات و دانش شناسی

گرایش: مطالعات کتابخانه های عمومی

دوره: کارشناسی ارشد

کد رشته: -

کد رشته: -

شورای برنامه ریزی آموزش عالی، در هفتصد و نود و دومین جلسه مورخ ۱۳۹۰/۱۰/۱۰، برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته علم اطلاعات و دانش شناسی را با گرایش: «مطالعات کتابخانه های عمومی» را به شرح زیر تصویب کرد:

ماده ۱: برنامه درسی بازنگری شده دوره کارشناسی ارشد رشته علم اطلاعات و دانش شناسی با گرایش: «مطالعات کتابخانه های عمومی» از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند، لازم الاجراء است:

الف) دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری اداره می شوند.

ب) مؤسساتی که با اجازه رسمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و بر اساس قوانین تأسیس می شوند و تابع مصوبات شورای گسترش آموزش عالی هستند.

ج) مؤسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

ماده ۲: این برنامه از تاریخ ۹۰/۱۰/۱۰ جایگزین برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد علوم کتابداری و اطلاع رسانی مصوب جلسه ۳۲۴ شورای برنامه ریزی آموزش عالی مورخ ۱۳۷۵/۶/۱۸ شد و برای دانشجویانی که از این تاریخ به بعد وارد دانشگاه می شوند، لازم الاجراء است.

ماده ۳: برنامه درسی بازنگری شده دوره کارشناسی ارشد رشته علم اطلاعات و دانش شناسی با گرایش: «مطالعات کتابخانه های عمومی» در سه فصل: مشخصات کلی، جداول دروس و سرفصل دروس برای اجراء به دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی ابلاغ می شود.

رأی صادره هفتصد و نود و دومین جلسه شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی مورخ ۹۰/۱۰/۱۰
در خصوص برنامه درسی بازنگری شده دوره کارشناسی ارشد رشته علم اطلاعات و دانش‌شناسی
با گرایش: «مطالعات کتابخانه‌های عمومی»

۱. برنامه درسی بازنگری شده دوره کارشناسی ارشد رشته علم اطلاعات و دانش‌شناسی با
گرایش: «مطالعات کتابخانه‌های عمومی» که از طرف گروه علوم اجتماعی پیشنهاد شده بود،
با اکثریت آراء به تصویب رسید.
۲. این برنامه از تاریخ تصویب به مدت پنج سال قابل اجراء است و پس از آن نیازمند
بازنگری است.

رأی صادره هفتصد و نود و دومین جلسه شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی مورخ ۹۰/۱۰/۱۰ در مورد برنامه
درسی بازنگری شده دوره کارشناسی ارشد رشته علم اطلاعات و دانش‌شناسی با گرایش: «مطالعات
کتابخانه‌های عمومی» صحیح است و به مورد اجرا گذاشته شود.

حسین نادری منش

نایب رئیس شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی

سعید قدیمی

دبیر شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی

کتابخانه‌های عمومی به عنوان یکی از ارکان اساسی توسعه اجتماعی و فرهنگی می‌توانند نقش بسیار تعیین کننده‌ای در ارتقای آگاهی عموم جامعه و دستیابی به اهداف دراز مدت داشته باشد. شکل‌گیری و پایداری نظام کتابخانه‌های عمومی در سطح جامعه بیش از هر چیز نیازمند وجود نیروی انسانی تحصیلکرده و ماهر برای اداره مناسب کتابخانه‌های عمومی است.

ایران کشوری است که کتابخانه‌های عمومی آن نسبت به سایر انواع کتابخانه‌های آن بیشتر و به لحاظ اداره و تامین مالی متنوع تر است. حداقل چهار نوع کتابخانه عمومی در ایران وجود دارد: نخست، کتابخانه‌های عمومی وابسته به نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور که بیش از ۲۰۰۰ کتابخانه را در بر می‌گیرد. دوم، کتابخانه‌های عمومی زیر مجموعه شهرداری‌های کلان شهرها که در سال‌های اخیر به ویژه در تهران روند صعودی به خود گرفته است. سوم، کتابخانه‌های عمومی نهادهای مذهبی و مساجد که هر چند نسبت به سایر انواع کتابخانه‌ها عموماً دیر آشنا هستند اما در بین آنها کتابخانه‌های بارزی مانند آستان قدس رضوی و نظیر آن به چشم می‌خورد که در سال‌های اخیر تلاش‌های زیادی در راستای بهبود وضعیت و ایفای نقش در منظومه اطلاع رسانی علمی کشور آغاز کرده‌اند. چهارم، کتابخانه‌های عمومی وابسته به موقوفات و اشخاص صاحب نام که زمینه بسیار مناسبی برای رشد و توسعه دارند.

همانگونه که مشاهده می‌شود، نظام کتابخانه‌های عمومی کشور از زمینه بسیار مناسبی برای استفاده از توانمندی‌های فارغ التحصیلان علوم اطلاعات و کتابداری برخوردارند. بنابراین نظام آموزش دانشگاهی کشور در این زمینه وظیفه سنگینی را برعهده دارد تا با تاسیس رشته - گرایش‌های مناسب زمینه را برای تامین نیروی انسانی و محتوای

علمی لازم برای راهبری و اداره این کتابخانه ها فراهم آورد. طراحی رشته مطالعات کتابخانه‌های عمومی گامی در این راستا ارزیابی می‌شود.

ضرورت و هدف

هم اکنون در نظام آموزش عالی کشور به صورت عام و در آموزش دانشگاهی رشته کتابداری و اطلاع‌رسانی توجه شایانی به کتابخانه‌های عمومی مبذول داشته نمی‌شود. این در حالی است که در آینده ظرفیت جذب این حوزه برای فارغ‌التحصیلان این رشته بسیار بیشتر از سایر انواع کتابخانه‌ها خواهد بود. آنچه که در قالب گرایش کتابخانه‌های عمومی در دوره کارشناسی ارشد مورد توجه قرار گرفته بود عملاً محدود به تعدادی دروس عمومی با محتوای کلی بود که مورد استقبال گروه‌های آموزشی و دانشجویان قرار نمی‌گرفت.

بنابراین در عصر اطلاعات و دانش که کتابخانه‌های عمومی می‌توانند سهم بسیار مهمی در دانش افزایی عموم مردم داشته باشند، نگاه تخصصی و دقیق به حوزه کتابخانه‌های عمومی از ضرورت حیاتی برخوردار است. بر این مبنا هدف این دوره این است که در قالب دروس متنوع و منسجم دانش اطلاعات لازم برای برپایی و اداره کتابخانه‌های عمومی را برای دانشجویان و علاقه‌مندان به این رشته فراهم آورد. به گونه‌ای که دانش آموختگان رشته مطالعات کتابخانه‌های عمومی ضمن کسب توان برای اداره مناسب کتابخانه‌های عمومی و ارائه خدمات به گروه‌های هدف آن، از توانمندی مناسب برای پژوهش و کنکاش در زمینه مسائل مبتلابه این کتابخانه‌ها و همچنین شکل‌دهی نظام مطلوب اطلاع‌رسانی عمومی به قشرهای مختلف جامعه برخوردار باشند.

طول دوره و شکل نظام

متوسط طول دوره کارشناسی ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی با گرایش مطالعات کتابخانه‌های عمومی شامل ۴ نیمسال تحصیلی (۲ سال) بوده و حداکثر آن طبق ضوابط پیش‌بینی شده در آئین‌نامه‌های مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری تعیین می‌شود.

طول هر نیمسال ۱۷ هفته و معادل یک نیمسال تحصیلی است. زمان هر واحد درسی از نوع نظری ۱۷ ساعت و از نوع عملی ۲۴ ساعت و از نوع کارورزی حداقل ۶۸ ساعت در طول نیمسال است. کارورزی ها در کتابخانه‌های عمومی متناسب با سرفصل‌های تعیین شده به مورد اجرا در می آید.

تعداد واحدهای درسی

تعداد واحدهای دوره کارشناسی ارشد کتابداری و اطلاع رسانی با گرایش مطالعات کتابخانه‌های عمومی، ۲۲ واحد و به شرح زیر است:

- درس‌های پایه ۱۰ واحد
- درس‌های تخصصی اجباری ۱۲ واحد
- درس‌های تخصصی اختیاری ۴ واحد
- کارورزی ۲ واحد
- پایان نامه ۴ واحد

توجه: در صورت تشخیص گروه آموزشی، دانشجویان باید ۲ درس ۲ واحدی به عنوان جبرانی به شکلی که گروه صلاح بداند، بگذرانند.

نقش و توانائی

از فارغ التحصیلان گرایش مطالعات کتابخانه‌های عمومی انتظار می رود که در پایان دوره از توانمندی‌های زیر برخوردار باشند:

۱. تسلط بر مبانی نظری علم اطلاعات و کتابداری با تاکید جدی بر نقش کتابخانه‌های عمومی.
۲. توانمندی در شناخت دقیق گروه‌های کاربری و تعریف خدمات متناسب با نیاز آنان.
۳. توانایی شکل دهی و اداره کتابخانه‌های عمومی و ایجاد ارتباط مناسب با نهادهای اجتماعی.

۴. توانمندی در شناخت دقیق منابع مورد نیاز قشرهای عموم مردم و گردآوری و سازماندهی مناسب آنان در کتابخانه.

۵. توانایی مناسب در مساله یابی و تحلیل دقیق مسائل و ارائه راهکارهای متناسب.

۶. پژوهش در حوزه کتابخانه‌های عمومی و کمک به تصمیم‌گیری مناسب در این زمینه.

مشخصات کلی

این برنامه، مشتمل بر مشخصات کلی، سرفصل درس‌ها، جدول‌های درس‌های کارشناسی ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی با گرایش مطالعات کتابخانه‌های عمومی و نحوه اجرای برنامه است.

شرایط ورود

۱. داشتن مدرک کارشناسی در یکی از رشته‌های تحصیلی از دانشگاه‌های معتبر داخل یا خارج از کشور.

۲. داشتن معلومات عمومی و پایه کتابداری و اطلاع‌رسانی.

شرایط اجرای برنامه

- راه اندازی کارشناسی ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی با گرایش مطالعات کتابخانه‌های عمومی، مستلزم در اختیار داشتن اعضای هیئت علمی و امکاناتی به شرح زیر است:
۱. استادیار تمام وقت به ازای حداقل هر ۶ دانشجو یک نفر.
  ۲. دارا بودن کتابخانه مجهز با امکان دسترسی از راه دور به پایگاه‌های اطلاعاتی مورد نیاز و دسترسی به منابع آموزشی ضروری.
  ۳. کارگاه مجهز علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی، با در اختیار داشتن منابع آموزشی مورد نیاز.
  ۴. فراهم بودن امکان گذراندن کارورزی در کتابخانه‌های عمومی.

ردیف	نوع درس	عنوان درس	تعداد واحد
۱	دروس پایه و مشترک	مبانی کتابداری و علم اطلاعات	۲
		کتابخانه‌ها و جامعه اطلاعاتی	۲
		روش تحقیق	۲
		سمینار تحقیق	۲
		آمار در کتابداری و علم اطلاعات	۲
۲	درس‌های تخصصی (اجباری)	کتابخانه‌های عمومی و جامعه	۲
		مدیریت کتابخانه‌های عمومی	۲
		منابع و خدمات اطلاعاتی علوم اسلامی و انسانی	۲
		منابع اطلاعات عمومی - اجتماعی الکترونیکی	۲
		مدیریت منابع چند رسانه‌ای	۲
۳	درس‌های تخصصی (اختیاری) **	طراحی و برنامه‌ریزی خدمات فرا نهادی	۲
		اطلاعات و انتشارات دولتی	۲
		نسخه‌های خطی و آثار کمیاب	۲
		مدیریت آرشیو	۲
		نخیره و بازیابی اطلاعات	۲
۴	کارورزی	تاریخ و ادبیات شفاهی و محلی	۲
		کارورزی	۲
۵	پایان نامه	پایان نامه (رساله)	۴
جمع			۳۸ واحد

** از بین این درس‌ها ۲ درس به صورت اختیاری از گروه مربوطه انتخاب می‌شود.

کتابخانه‌های عمومی، به تفکیک عنوان درس و نوع واحدها

پیش نیاز	تعداد واحد			عنوان درس	کد درس	ردیف
	جمع	عملی	نظری			
-	۲	-	۲	مبانی کتابداری و علم اطلاعات		۱
-	۲	-	۲	کتابخانه‌ها و جامعه اطلاعاتی		۲
-	۲	-	۲	روش تحقیق		۳
۲ و ۵	۲	۲	-	سمینار تحقیق		۴
-	۲	-	۲	آمار در کتابداری و علم اطلاعات		۵
-	۲	-	۲	کتابخانه‌های عمومی و جامعه		۶
۶	۲	-	۲	مدیریت کتابخانه‌های عمومی		۷
-	۲	-	۲	منابع و خدمات اطلاعاتی علوم اسلامی و انسانی		۸
-	۲	۱	۱	منابع اطلاعات عمومی - اجتماعی الکترونیکی		۹
-	۲	۱	۱	مدیریت منابع چند رسانه‌ای		۱۰
-	۲	-	۲	طراحی و برنامه ریزی خدمات فرا نهادی		۱۱
-	۲	-	۲	اطلاعات و انتشارات دولتی		۱۲
-	۲	-	۲	نسخه‌های خطی و آثار کمیاب		۱۳
-	۲	-	۲	مدیریت آرشیو		۱۴
-	۲	۱	۱	ذخیره و بازیابی اطلاعات		۱۵
-	۲	-	۲	تاریخ و ادبیات شفاهی و محلی		۱۶
کلیه درس‌ها به جز پایان‌نامه	۲	۲	-	کارورزی		۱۷
کلیه درس‌ها	۴	۴	-	پایان‌نامه (رساله)		۱۸
	۲۸			جمع واحدها		

مشخصات کلی برنامه دوره کارشناسی ارشد

رشته: کتابداری و اطلاع رسانی

گرایش: مطالعات کتابخانه‌های عمومی

سرفصل دروس کارشناسی ارشد

کتابداری و اطلاع رسانی با گرایش مطالعات کتابخانه‌های عمومی

هدف:

آشنایی با بنیان های مفهومی و سیر تحولات علم اطلاعات و کتابداری

سرفصل های اصلی درس:

- اطلاعات و آگاهی.
- ابعاد علم اطلاعات.
- روش های علم اطلاعات.
- مسائل علم اطلاعات.
- ارتباط علم اطلاعات و سایر علوم.
- گستره و پوشش علم اطلاعات.
- علم اطلاعات و جامعه.
- علم اطلاعات و جامعه دانش.
- سیر تحول علم اطلاعات در جهان.
- سیر تحول علم اطلاعات در ایران.
- کارکردهای امروزی علم اطلاعات.
- بنیان ها و ارکان علم اطلاعات.
- علم اطلاعات و برنامه های کلان.

منابع:

۱. انصاری، باقر (۱۳۸۷). آزادی اطلاعات. - تهران: دادگستر.
۲. اش، رابرت بی. (۱۳۸۷). تئوری اطلاعات. مترجم ندا گسیلی. - اردبیل: مهر غزال.
۳. شعبانی، احمد؛ چشمه سهرابی، مظفر (۱۳۸۶). علم اطلاعات و جامعه. - تهران: چاپار؛ دبیرش.
۴. داوریناه، محمدرضا؛ آرمیده، معصومه (۱۳۸۴). اطلاعات و جامعه. - تهران: دبیرش.
۵. منصوری، رضا (۱۳۸۹). معماری علم در ایران. - تهران: دیبایه.
۶. Floridi, Luciano (۲۰۱۰). Information: A Very Short Introduction -. Oxford University Press.
۷. Gleick, James (۲۰۱۱). The Information: A History, A Theory, A Flood.- New York: Pantheon.
۸. Leckie, Gloria J., Given, Lisa M., Buschman, John E. (۲۰۱۰). Critical Theory for Library and Information Science: Exploring the Social from Across the Disciplines.- Littleton: Libraries Unlimited.

هدف:

آشنایی با نقش و جایگاه کتابخانه ها و مراکز اطلاع رسانی در جامعه اطلاعاتی

سرفصل های اصلی درس:

- تعاریف جامعه اطلاعاتی.
- سیر تحول جامعه اطلاعاتی.
- شاخص های جامعه اطلاعاتی.
- بازیگران جامعه اطلاعاتی.
- جایگاه اطلاعات در جامعه اطلاعاتی.
- نقش سواد اطلاعاتی.
- نقش کتابخانه ها در دستیابی افراد به اطلاعات دقیق.
- کتابخانه ها و عدالت اطلاعاتی.
- کارکردها و وظایف کتابداران.

منابع:

۱. وبستر، فرانک (۱۳۹۰). نظریه های جامعه اطلاعاتی. ترجمه مهدی داودی. - تهران: وزارت امور خارجه.
۲. محسنی، منوچهر (۱۳۸۶). جامعه شناسی جامعه اطلاعاتی. - تهران: دیدار.
۳. مهدوی نور، سیدحاتم؛ فتحیان، محمد. (۱۳۸۶). پیش به سوی جامعه اطلاعاتی. - تهران: دیباگران.
۴. معتمدنژاد، کاظم (۱۳۸۹). جامعه اطلاعاتی: اندیشه های بنیادی، دیدگاه های انتقادی و چشم اندازهای جهانی. - تهران: میراث قلم.
۵. Black, Alistair; Muddiman, Dave; and Plant, Helen (۲۰۰۷) The Early Information Society.
۶. The Future of Identity in the Information Society. (۲۰۰۸) FIDIS International Summer School, Karlstad University, Federation for Information Processing.
۷. Jacquart, Rene (۲۰۰۴). Building the Information Society.- New Mexico: Springer.
۸. Mosco, Vincent (۲۰۰۸). Knowledge Workers in the Information Society.- Lexington, Mass: Lexington Books.
۹. Hassan, Robert (۲۰۰۸). The Information Society: Cyber. Dreams and Digital Nightmares. Cambridge: Polity Press.

هدف:

ایجاد مهارت و تسلط در دانشجویان در زمینه روش های مختلف پژوهش علمی و تفاوت های آنها با یکدیگر، به منظور بکارگیری آن در پیشبرد اهداف تحقیقاتی خود.

سرفصل های اصلی درس:

- انگیزه های نوشتن و انتشار تحقیقات علمی.
- اصول اساسی نگارش علمی.
- روش شناسی های انجام پژوهش های علمی نظیر پیمایشی، موردی، کتابخانه ای، تاریخی، تحلیل محتوا، تحلیل استنادی، تجربی و مانند آن.
- روش تجزیه و تحلیل اطلاعات نظیر روش تطبیقی و آماری.
- تعریف ها، مفاهیم و اهداف پژوهش علمی.
- نحوه انتخاب موضوع در راستای رفع مشکلات جامعه.
- مراحل مختلف انجام یک پژوهش علمی.
- چارچوب نظری و اهمیت آن در انجام نظام مند تحقیق.
- مقایسه نقاط قوت، ضعف و کاربرد روش های کمی در مقابل روش های کیفی.
- روش های بیان اصالت یک پژوهش در مقاله.

منابع:

۱. استادی، رضا. (۱۳۸۶). روش تحقیق. تهران: قدس (فصل ۱ تا ۶)
۲. خواجه نوری، عباسقلی. (۱۳۸۵). روش تحقیق. تهران: دانشگاه تهران، مؤسسه انتشارات و چاپ. (فصل ۱ تا ۷)
۳. دیانی، محمدحسین. (۱۳۸۲). گلوگاه های پژوهش. مشهد: انتشارات کتابخانه رایانه ای.
۴. سروس، عبدالکریم. (۱۳۸۶). علم چیست؟ فلسفه چیست؟. تهران: صراط. (فصل ۱ تا ۴)
۵. کریبندورف، گلوس. (۱۳۸۶). تحلیل محتوا: مبانی روش شناسی، ترجمه هوشنگ ناییبی. تهران: نشر نی. (فصل ۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ۶)
۶. محمدی مهر، غلامرضا. (۱۳۸۷). روش تحلیل محتوا: راهنمای عملی تحقیق. تهران: دانش نگار. (فصل ۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ۶)
۷. مختاری، حیدر. (۱۳۸۴). چکیده ساختاری و نقش آن در فشرده سازی اطلاعات علوم پزشکی و بهداشتی. فصلنامه کتاب، دوره ۱۶، ش ۴، ص ۷۹-۷۳.
۸. بن، رابرت کمی. (۱۳۸۲). تحقیق موردی ترجمه محمد اعرابی، علی پارسائیان، سیامک افشار. تهران: دفتر پژوهش های فرهنگی. (فصل ۱، ۲، ۳، ۴، ۷).
۹. Beck, Susan E.; Manuel, Kate. (۲۰۰۸). Practical research methods for librarians and information professionals. New York: Neal-Schuman Publishers.
۱۰. Cronin, Blaise. (۲۰۰۵). The hand of science: academic writing and its rewards. Lanham, Md: Scarecrow Press. [Online]. Available at: <http://www.loc.gov/catdir/toc/ecip052/2004024303.html>

هدف:

آماده کردن دانشجویان برای پیاده سازی روش تحقیق به صورت عملی و با توجه به مسائل کتابخانه‌های عمومی؛ آشنا شدن دانشجویان با مسائل موجود در حوزه کتابخانه‌های عمومی؛ ایجاد تجربه عملی در دانشجویان برای انجام پژوهش‌های علمی نظام مند با تأکید بر تسلط یافتن بر روی یک یا چند موضوع خاص به منظور زمینه سازی برای اخذ کردن موضوع پایان نامه.

سرفصل های اصلی درس:

- شناسایی و تجزیه و تحلیل انتقادی فعالیت های کتابخانه‌های عمومی.
- در این درس دانشجو باید ضمن برگزیدن یک موضوع پژوهش در راستای علاقمندی خود در کتابخانه‌های عمومی، یک پیشنهاد اولیه برای انجام تحقیق آماده کند.
- دانشجو موظف است با توجه به پیشنهاد آماده شده، برای این درس اقدام به تهیه یک مقاله بنماید و آن را در کلاس ارائه کند و در معرض نقد و نظر سایرین قرار دهد.
- در مراحل تهیه این مقاله علمی، دانشجو باید گزارش پیشرفت خود را از مراحل مختلف پژوهش خود ارائه دهد.

منابع:

با توجه به اینکه هدف از این درس، اجرای عملی آموخته های دانشجویان در خصوص انجام تحقیقات حوزه کتابخانه‌های عمومی است، منابع این درس نیز با توجه به موضوع های مختلف تحقیقات دانشجویان متفاوت و متنوع خواهد بود.

هدف:

آشنایی با روش های آماری و کاربرد آن در مطالعات کتابخانه های عمومی

سرفصل های اصلی درس:

- تعریف مفاهیم آمار
- آمار توصیفی
  - نمایش وضعیت موجود
  - شاخص های گرایش مرکزی
  - شاخص های پراکندگی
- آمار استنباطی
  - آزمون های آماری
    - آزمون های رابطه
    - آزمون های تفاوت
  - تکنیک های خوشه بندی
  - تکنیک های پیش بینی

منابع:

۱. هویدا، علیرضا. (۱۳۸۶). آمار و روش های کمی در کتابداری و اطلاع رسانی. تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه ها (سمت).
۲. هویدا، علیرضا؛ بهزادی، رزیتا. (۱۳۸۷). کاربرد آمار در پژوهش های کتابداری و اطلاع رسانی با استفاده از نرم افزار اس پی اس اس. تهران: کتابدار.
۳. واگان، لیون. (۱۳۸۴). روش های آماری برای متخصصان کتابداری و اطلاع رسانی: رویکردی کاربردی و ساده برای درک، استفاده و تفسیر علم آمار. مترجم کیوان کوشا، محمدرضا قانع، تهران: چاپار.
۴. والبول، رونالد. (۱۳۸۶). مقدمه ای بر احتمالات و آمار کاربردی. ترجمه میربهادرقلی آریانزاد، محمد ذهبیون. تهران: دانشگاه علم و صنعت ایران. (فصل ۱ تا ۵)
۵. Ahsanullah, Mohammad. (۲۰۰۸). Applied statistical science research. New York: Nova Science Publishers.
۶. Applied statistical science. (۱۹۹۴). Commack, N.Y.: Nova Science Publishers.
۷. Arbia, Giuseppe. (۲۰۰۶). Spatial econometrics: statistical foundations and applications to regional convergence. Berlin; New York: Springer. (Section ۴-۴)
۸. MacNeill, Ian B.; Umphrey, Gary J. (۱۹۸۷). Applied probability, stochastic processes, and sampling theory. Dordrecht; Boston; D. Reidel; Norwell, MA U.S.A.: Sold and distributed in the U.S.A. and Canada by Kluwer Academic Publishers.
۹. Rissanen, Jorma (۲۰۰۷). Information and Complexity in Statistical Modeling.- New Mexico: Springer.

هدف:

تبیین جایگاه کتابخانه‌های عمومی در جامعه و نقش متقابل کتابخانه و جامعه

سرفصل های اصلی درس:

- کتابخانه‌های عمومی و انواع آن.
- کارکرد کتابخانه‌های عمومی.
- جایگاه اجتماعی کتابخانه‌های عمومی.
- گروه های هدف کتابخانه‌های عمومی.
- ارکان حمایت کتابخانه‌های عمومی.
- نهادهای مرتبط با کتابخانه‌های عمومی در جامعه.
- وظیفه جامعه در قبال کتابخانه‌های عمومی.
- مکانیزم های مشارکت جامعه در کتابخانه‌های عمومی.
- ارزش افزوده کتابخانه‌های عمومی برای جامعه.

منابع:

۱. عابدی، یوسف (۱۳۸۹). خلاقیت و نوآوری در کتابخانه‌های عمومی (مجموعه مقالات). - تهران: نهاد کتابخانه‌های عمومی.
۲. نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور، اداره کل پژوهش و آموزش (۱۳۸۹). تبیین مولفه های چشم انداز نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور در افق ایران ۱۴۰۴. - تهران: نهاد کل کتابخانه‌های عمومی.
۳. Pena, Kathleen De La (۲۰۱۱). Introduction to Public Librarianship.- Neal-Schuman Publishers.
۴. Prentice, Ann E (۲۰۱۱). Public Libraries in the ۲۱st Century (Library and Information Science Text Series). New York: Libraries Unlimited.
۵. Carter, Thomas L., Evans, G. Edward (۲۰۰۸). Introduction to Library Public Services (Library and Information Science Text Series).- New York: Libraries Unlimited.
۶. Landau, Herbert B. (۲۰۰۹), The Small and Public Library Survival Guide.- American Library Association.
۷. Greiner, Joy M. (۲۰۰۴). Exemplary Public Libraries: Lessons in Leadership, Management, and Service.- New York: Libraries Unlimited Leadership, Management, and Service.- New York: Libraries Unlimited.
۸. Hughes, Kathleen M. (۲۰۰۹). PLA Reader For Public Library Directors and Managers.- Neal-Schuman Publishers.

هدف:

آشنا ساختن دانشجویان با مدیریت کتابخانه‌های عمومی و تقویت دانش مدیریتی آنان

سرفصل های اصلی درس:

- تعاریف و کلیات مدیریت.
- مدیریت در کتابخانه ها و مراکز اطلاعاتی.
- طراحی کتابخانه‌های عمومی.
- سازمان کتابخانه‌های عمومی.
- کارمند گزینی برای کتابخانه‌های عمومی.
- هماهنگی و هدایت در کتابخانه‌های عمومی.
- بودجه و تامین مالی در کتابخانه‌های عمومی.
- ارزیابی کارکنان.
- شبکه سازی کتابخانه‌های عمومی.
- سبک های مدیریتی با توجه به ویژگی های کتابخانه‌های عمومی

منابع:

۱. صدرارحامی، هاجر (۱۳۸۵). مدیریت کتابخانه‌های الکترونیکی تحت وب با ISIS - اصفهان: دانشگاه اصفهان.
۲. عازم، پرویز (۱۳۸۶). ساختمان و تجهیزات کتابخانه: مدیریت و برنامه ریزی - تهران: کتابدار.
۳. گیسک، جوان؛ مک نیل، پت (۱۳۸۸). اصول علمی مدیریت کتابخانه. ترجمه نصرت ریاحی نیا - تهران: کتابدار.
۴. براتی غلوپچه، حسینعلی (۱۳۸۸). مدیریت کتابخانه ها و مراکز اطلاع رسانی - اصفهان: پیام علوی.
۵. کتابخانه‌های عمومی کشور: تنگناها، توانمندی ها و راه کارها: گزیده مقالات نهمین همایش سراسری کتابداری و اطلاع‌رسانی دانشگاه الزهراء (س) (۱۳۸۸). به کوشش مهدی شقاقی، مجید سبزی پور؛ با همکاری مرجان خالقی طوقی - تهران: چاپار.
۶. Huber, John J. (۲۰۱۱). Lean Library Management: Eleven Strategies for Reducing Costs and Improving Services.- Neal-Schuman Publishers.
۷. Hage, Christine Lind (۲۰۰۳). Public Library Start-Up Guide.- American Library Association.
۸. Bertot, John Carlo, McClure, Charles R., Jaeger, Paul T. (۲۰۱۱). Public Libraries and the Internet: Roles, Perspectives, and Implications.- New York: Libraries Unlimited.
۹. Dempsey, Lorcan, Lavoie, Brian (۲۰۱۱). Building Web-Scale Libraries: Libraries, Networks, and Services.- London: Facet Publishing.
۱۰. Landau, Herbert B. (۲۰۰۹). The Small and Public Library Survival Guide.- American Library Association.

هدف:

ایجاد دانش و توانمندی برای بهره گیری از منابع اطلاعاتی علوم اسلامی در کتابخانه‌های عمومی

سرفصل های اصلی درس:

- نوع شناسی منابع اطلاعاتی علوم اسلامی.
- تاریخچه شکل گیری منابع اطلاعاتی اسلامی.
- منابع مرجع اسلامی.
- پایگاه های اطلاعاتی علوم اسلامی.
- ارزیابی منابع اسلامی.
- مجموعه سازی منابع اسلامی.
- خدمات اطلاعاتی مناسب برای منابع اطلاعات علوم اسلامی با توجه به گروه های هدف.

منابع:

۱. داداشی نیایی، محمدرضا (۱۳۸۴). آشنایی با منابع اسلامی. - تهران: فرهنگ ایلینا.
۲. پایگاه اطلاع رسانی سراسری اسلامی (پارسا) (۱۳۸۵). مرجع ۸۲. کارنامه منابع اسلامی ایران در سال ۱۳۸۲. - تهران: موسسه اطلاع رسانی اسلامی مرجع.
۳. کتابنامه تاریخ پزشکی اسلامی (کتابشناسی مقالات و کتابهای منتشر شده در زمینه تاریخ پزشکی در اسلام به زبانهای فارسی، عربی و اروپایی) (۱۳۸۹). به اهتمام محمدرضا شمس اردکانی، محمدرضا مخبر دزفولی. فرید قاسمو، فاطمه علی اکبری، مهسان پور اسداللهی. - تهران: انتشارات دانشگاه علوم پزشکی ایران.
۴. ضمیری، محمدرضا (۱۳۸۲). کتابشناسی تفضیلی مذاهب اسلامی. - قم: موسسه آموزشی پژوهشی مذاهب اسلامی.
۵. حسینی کوهساری، اسحاق (۱۳۸۷). تاریخ فلسفه اسلامی با توجه به طبقات فلاسفه اسلامی. - تهران: سازمان تبلیغات اسلامی، شرکت چاپ و نشر بین الملل.
۶. مجموعه مقالات سمینار تاریخ علم در اسلام و نقش دانشمندان ایرانی (۱۳۷۸). همراه با آثاری از محسن مهدی. - او دیگران! به کوشش محمدعلی شعاعی. محسن حیدرینیا، تهیه کننده [مرکز مطالعات فرهنگی - بین المللی مشخصات نشر: تهران: الپدی.
۷. برنال، جان (۱۳۸۰). علم در تاریخ. ترجمه حسین اسدپور بیرانفر ... او دیگران! - تهران: امیرکبیر.
۸. عباس نژاد، محسن (۱۳۸۸). نقش دین در تاریخ تحولات علم. تهیه شده در کارگروه مطالعات علم دینی وابسته به بنیاد پژوهشهای قرآنی حوزه و دانشگاه؛ همکاران پژوهشی محمدحسن جهانگیر فیض آبادی. - او دیگران! - مشهد: بنیاد پژوهشهای قرآنی حوزه و دانشگاه.
۹. McClellan, James E. (۲۰۰۶). Science and Technology in World History: An Introduction. - Maryland: Johns Hopkins University Press.
۱۰. Fara, Patricia (۲۰۱۰). Science: A Four Thousand Year History. - Oxford: Oxford University Press.

هدف:

آشنایی با منابع اطلاعات عمومی اجتماعی الکترونیکی و کسب دانش و توانمندی لازم برای ارائه خدمات مناسب از این منابع به گروههای هدف

سرفصل های اصلی درس:

- نشر الکترونیکی و ابعاد آن.
- منابع اطلاعاتی در محیط الکترونیکی.
- منابع اطلاعات عمومی - اجتماعی.
- ویژگی ها و مختصات منابع عمومی - اجتماعی الکترونیکی.
- آسیب شناسی منابع عمومی - اجتماعی الکترونیکی.
- بازیابی اطلاعات از منابع عمومی اجتماعی الکترونیکی.
- ارزیابی اطلاعات.
- مجموعه سازی.
- خدمات عمومی بر مبنای منابع عمومی - اجتماعی.

منابع:

۱. جانسون، پگی (۱۳۸۹). مبانی مجموعه سازی و مدیریت مجموعه. ترجمه محسن شمس ازه‌ای و منصور کوهی رستمی. تهران: چاپار.
۲. باب الحوائجی، فهیمه (۱۳۸۷). آشنایی با مبانی چاپ و نشر، با تاکید بر نشر الکترونیکی و اقتصاد نشر. تهران: چاپار.
۳. لی، استوارت د. (۱۳۸۷). مجموعه سازی منابع الکترونیکی (راهنمای عملی). ترجمه محمد زره ساز، علیرضا اسفندیاری مقدم. تهران: چاپار.
۴. داورپناه، محمدرضا؛ دینانی، محمدحسین (۱۳۸۲). جستجوی اطلاعات علمی و پژوهشی در منابع چاپی و الکترونیکی، شامل حوزه های، علوم، فنی مهندسی، ... - تهران: دبیرش.
۵. فکری نجات، فرشاد (۱۳۸۹). کلید بازیابی اطلاعات. - تهران: توسعه آموزش.
۶. عماد خراسانی، نسرین دخت (۱۳۸۸). خدمات عمومی کتابخانه و شیوه های آن. - تهران: کتابدار.
۷. Sankey, Michael L. (۲۰۰۶). Public Records Online: The Master Guide to Private & Government Online Sources of Public Records (Public Records Online: The National Guide to Private & Government Online Sources of Public Records).- Facts on Demand Press.
۸. Albitz, Rebecca S. (۲۰۰۸). Licensing and Managing Electronic Resources (Chandos Information Professional).- Neal Schuman Publishers.
۹. Gregory, Vicki L. (۲۰۰۵). Selecting and Managing Electronic Resources: A How-to-do-it Manual for Librarians (How-to-do-it Manuals for Libraries, No. ۱۴۶).- Neal Schuman Publisher.
۱۰. Matthews, Joseph R. (۲۰۰۷). The Evaluation and Measurement of Library Services.- New York: Libraries Unlimited.

هدف:

آشنایی با اصول مدیریت منابع چند رسانه ای در کتابخانه‌های عمومی

سرفصل های اصلی درس:

- تعاریف منابع چند رسانه ای.
- انواع منابع چند رسانه ای.
- ویژگی های هر کدام از منابع چند رسانه ای.
- ارزیابی منابع چند رسانه ای.
- خرید و تهیه منابع چند رسانه ای.
- حفاظت و نگهداری منابع چند رسانه ای.
- تجهیزات و دستگاه های مورد نیاز.

منابع:

- ۱- فرانسس، آنه کرانی (۱۳۸۹). چند رسانه ای ها. ترجمه علی اصغر کیا. - تهران: جامعه شناسان.
۲. اسلامی، محمود؛ پرندک، محمدرحیم؛ پاکدل، مریم (۱۳۸۱). چند رسانه ای. تهران: انستیتو ایز ایران.
۳. Chapman, Nigel; Chapman, Jenny (۲۰۰۹). Digital Multimedia.- Publisher: John Wiley and Sons.
۴. Mayer, Richard E. (۲۰۰۹). Multimedia Learning.- Cambridge University Press.
۵. Havaladar, Parag; Medioni, Gerard (۲۰۰۹). Multimedia Systems: Algorithms, Standards, and Industry Practices.- Publisher: Course Technology.
۶. Feng, David; Siu, W.C.; Zhang, Hong Jiang (۲۰۱۰). Multimedia Information Retrieval and Management: Technological Fundamentals and Applications (Signals and Communication Technology).- Publisher: Springer.

عنوان درس: طراحی و برنامه ریزی خدمات فرا نهادی

تعداد واحدها: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: -

هدف:

کسب توانمندی برای شناسایی خدمات فرا نهادی و تلاش به منظور استقرار بهینه این خدمات در کتابخانه های عمومی

عمومی

سرفصل های اصلی درس:

- شناسایی و تأمین مواد چاپی و سمعی-بصری، خدمات مرجع و خدمات مشاوره ای و سایر مواد مورد نیاز برای افراد homebound
- گسترش خدمات چاپی و الکترونیکی به افرادی که قادر به حضور در محیط کتابخانه های عمومی نمی باشند.
- گسترش خدمات فرا نهادی به افراد سالمند در منازل، خانه های سالمندان.
- معرفی مجموعه های چند رسانه ای برای افراد سالمند و ناتوان (ناتوان جسمی).
- برنامه ریزی خدمات کتاب های گویا برای نابینایان و افراد معلول.
- آموزش سوادآموزی و خدمات فرا نهادی و برنامه های مرتبط به غیر کاربران. افراد محروم از خدمات کتابخانه ای و افرادی که نیازهای اطلاعاتی خاص اجتماعی دارند.
- شناسایی و ارائه خدمات به جمعیت های مهاجر، افرادی که به زبان های غیر فارسی صحبت می کنند و افراد بی خانمان.
- برنامه ریزی برای ارائه خدمات به سازمان هایی از قبیل کارخانجات، زندان ها و افراد ساکن حومه های شهری از طریق کتابخانه های سیار.
- آموزش برگزاری کارگاه های خدمات فرا نهادی.

منابع:

۱. امیدخدا، مریم، بررسی موضوعات مورد علاقه اعضای جوان کتابخانه های عمومی شهر تهران جهت مطالعه در اوقات فراغت در: پیام کتابخانه، ۱۳۸۸، شماره مسلسل ۳، (ص. ۸۶-۲۶)
۲. اسکان استفاده از کتابخانه های عمومی برای نابینایان فراهم شود. در: اطلاع یابی و اطلاع رسانی، ۱۳۸۸، دوره ۳ (ص. ۸-۱)
۳. بازخانه ای، نرگس. اوقات فراغت فرصت خوبی برای مطالعه زندانی است. در: کتاب هفته، ۱۳۷۱، دوره ۱۰۶ (ص. ۲۲-۲۱)
۴. بشارتی، مینا. بررسی وضعیت کتابخانه ها و مراکز اطلاع رسانی نابینایان و نیمه نابینایان در شهر تهران. در: فصلنامه کتاب، ۱۳۷۸، دوره ۱۰، شماره ۴ (ص. ۵۵-۴۹)
۵. تعاونی، شیرین. استانداردهای ملی خدمات کتابخانه ای برای نابینایان. در: دبیرخانه هیأت امنای کتابخانه های عمومی کشور، ۱۳۷۹ (ص. ۱۶۲)
۶. جواهری، حمید. چرا کتابخانه ها در زندان ضرورت دارد؟ در: مجله اصلاح و تربیت، ۱۳۸۲، دوره ۲، شماره ۱۵ (ص. ۳۶-۳۴)

۷. رهی، عباس. رویکرد زندانی به کتابخوانی از ارتکاب جرم می‌گاهد. در: کتاب هفته، ۱۳۷۹، دوره ۹۳ (ص. ۲۶-۲۵)
۸. شعبانی، احمد. روایت کتابخوانی به نقل از نویسندگان محبوس زندان های رضاشاهی. در: مجله علمی-پژوهشی دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه اصفهان، ۱۳۸۷، دوره ۲، شماره ۵۳ (ص. ۲۴-۱۷)
۹. صحت، محمد. استانداردهای ملی خدمات کتابخانه ای برای نایبانیان. در: صنعت چاپ، شماره ۲۱۵ (ص. ۷۷-۷۶)
۱۰. یعقوب پورنرگسی، طاهره. خدمات و منابع برای معلولان در کتابخانه های عمومی. در: فصلنامه کتاب، ۱۳۸۳، دوره ۱۵ شماره ۱ (ص. ۸۰-۶۹)

۱۱. Carter, Thomas L. And G Edward Evans. Introduction to Public Libraries Services (۲۰۰۸)
۱۲. Dilger-Hill, Jeannie and Erica Maccraigh. On the Road With Outreach: Mobile Library Services (۲۰۰۹)
۱۳. Saricks, Joyce G. Readers Advisory Services in the Public Library.
۱۴. Sulsona E. , Judith. Reaching the homebound Reader: Public Libraries and Community Services Agencies.

هدف:

شناخت منابع اطلاعات و انتشارات دولتی و ارائه خدمات اطلاعاتی مناسب آن منابع.

سرفصل های اصلی درس:

- ماهیت انتشارات دولتی و انواع آن.
- اهمیت انتشارات دولتی برای عموم مردم.
- محمل های اطلاع رسانی از انتشارات دولتی.
- پایگاه های اطلاعاتی انتشارات دولتی.
- مجموعه سازی منابع دولتی.
- خدمات اطلاعاتی انتشارات دولتی.
- انتشارات دولتی و مشاغل اجتماعی.
- انتشارات دولتی و فرصت های اجتماعی.

منابع:

پور حسن طنابچی، صادق (۱۳۶۷). راهنمای انتشارات سازمانهای دولتی ایران (فهرست سالانه ۱۳۶۳). - تهران: مرکز اسناد و مدارک علمی.

برای مجموعه سازی منابع دولتی و اسناد می توان فهرست های کتابخانه ملی، کتابخانه مجلس، کتابخانه وزارت امور خارجه و... استفاده کرد.

- > www.jhsearch.library.jhu.edu Johns Hopkins Libraries. <
- Official Documents. < www.official-documents.gov.uk >
- Government Documents in the Archives Library Information Center.<
- > www.archives.gov

این پایگاه ها مراکز ملی یا آرشیوهای بین المللی هستند که اسناد دولتی را در اختیار قرار می دهند؛ البته برخی از آنها پولی هستند و نیاز به عضویت دارند.

عنوان درس: نسخه های خطی و آثار کمیاب

تعداد واحدها: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: -

هدف:

آشنا ساختن دانشجویان با نسخ خطی و آثار کمیاب

سرفصل های اصلی درس:

- تعاریف و کلیات نسخه های خطی
- انواع نسخه های خطی و جایگاه آنها در انتقال فرهنگ
- روش های شناخت و ارزیابی نسخه های خطی
- گردآوری نسخه های خطی
- سازماندهی نسخه های خطی
- روش های نگهداری از نسخه های خطی
- آثار کمیاب و انواع آن
- نحوه گردآوری و نگهداری آثار کمیاب
- شیوه های خدمت رسانی از نسخه های خطی و آثار کمیاب
- کاربرد فناوری های نوین در عملیات اطلاع رسانی نسخه های خطی و آثار کمیاب

منابع:

۱. فدایی عراقی، غلامرضا (۱۳۸۷). آشنایی با نسخ خطی و آثار کمیاب (فارسی و عربی). - تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت)، مرکز تحقیق و توسعه علوم انسانی.
۲. عظیمی، حبیب الله (۱۳۸۹). اصول و مبانی نسخه شناسی در کتب خطی. ترجمه صدیقه شاکری و مرتضی رضایی شریف آبادی. - تهران: سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران.

در این زمینه تمامی فهرست ها و فهرستگانه های تهیه شده برای مجموعه نسخ خطی کتابخانه های مختلف، موجود در کتابخانه ملی می تواند منبع مطالعه باشد.

هدف:

آشنا ساختن دانشجویان با مفاهیم و نحوه کار آرشیو و مدیریت اسناد به منظور بکارگیری آنها در کتابخانه‌های

عمومی

سرفصل های اصلی درس:

- تعاریف آرشیو.
- انواع منابع آرشیوی.
- اصطلاحات آرشیوی.
- انواع آرشیوها.
- منابع آرشیوی مرتبط با کتابخانه‌های عمومی.
- سازماندهی منابع آرشیوی.
- حفاظت و نگهداری منابع آرشیوی.
- اشاعه اطلاعات اسناد آرشیوی.
- ارزیابی و شناخت منابع آرشیوی.
- بایگانی های شخصی.

منابع:

۱. نیکنام، مهرداد (۱۳۸۹). آفت‌ها و آسیب‌های مواد کتابخانه و آرشیو (رشته کتابداری و اطلاع‌رسانی). - تهران: دانشگاه پیام نور.
۲. فدایی عراقی، غلامرضا (۱۳۸۴). مدیریت یادنامه‌ها (آرشیو). - تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
۳. ویکلی، کریس (۱۳۸۰). مدیریت مجموعه‌های فیلم ویدئو. ترجمه لیلا مرتضایی. - تهران: مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران.

۴. Forde, Helen (۲۰۰۷). Preserving Archives (Principles and Practice in Records Management and Archives). - London: Facet.
۵. Cox, Richard J. (۲۰۰۹). Personal Archives and a New Archival Calling: Readings, Reflections and Ruminations. - Publisher: Litwin Books.
۶. Fisher, Steven (۲۰۰۴). Archival Information (How to Find It, How to Use It). - Publisher: Green Wood.

هدف:

آشنا ساختن دانشجویان با مفاهیم و روش های بازیابی اطلاعات

سرفصل های اصلی درس:

- مفاهیم ذخیره و بازیابی اطلاعات.
- نظام های ذخیره و بازیابی اطلاعات.
- پایگاه های اطلاعاتی.
- موتورهای جستجو.
- الگوریتم های بازیابی اطلاعات.
- مدل های اطلاع یابی.
- راهنماهای اینترنتی.
- مراحل بازیابی اطلاعات.
- تکنیک های جستجو.
- ارزیابی یافته ها.

منابع:

۱. کاظمی، کامیار؛ نجاتی، علی (۱۳۸۹). آموزش بازیابی و پشتیبان گیری اطلاعات. - تهران: خلاق.
۲. اینگورسن، پیتر (۱۳۸۹). تعامل بازیابی اطلاعات. ترجمه هاجر ستوده. - تهران: کتابدار.
۳. شریف مقدم، هادی؛ علیجانی، رحیم (۱۳۸۸). ذخیره و بازیابی اطلاعات (رشته کتابداری و اطلاع رسانی). - تهران: دانشگاه پیام نور.
۴. فرسای، مهرداد (۱۳۸۷). راهنمای جامع بازیابی اطلاعات. - تهران: موسسه انتشاراتی علوم و فنون.
۵. Manning Christopher D.; Raghavan, Prabhakar; Schütze, Hinrich (۲۰۰۸). Introduction to Information Retrieval.- Cambridge University Press.
۶. Baeza-Yates, Ricardo; Ribeiro-Neto, Berthier (۲۰۱۱). Modern Information Retrieval: The Concepts and Technology behind Search (۲nd Edition).- New York: ACM Press.
۷. Büttcher, Stefan; Clarke, Charles L. A.; Cormack, Gordon V. (۲۰۱۰). Information Retrieval: Implementing and Evaluating Search Engines.- Publisher: The MIT Press.
۸. Croft, Bruce; Metzler, Donald; Strohman, Trevor (۲۰۰۹). Search Engines: Information Retrieval in Practice.- Publisher: Addison-Wesley.
۹. Meadow Charles T.; Boyce, Bert R.; Kraft, Donald H. (۲۰۰۷). Text Information Retrieval Systems, Third Edition (Library and Information Science).- San Diego: Academic Press.
۱۰. Dominich, Sándor (۲۰۱۰). The Modern Algebra of Information Retrieval (The Information Retrieval Series).- Publisher: Springer.

هدف:

ایجاد آشنایی در دانشجویان نسبت به اهمیت ادبیات شفاهی در کتابخانه‌های عمومی و آموزش ارائه خدمات از منابع مربوطه.

سرفصل های اصلی درس:

- ادبیات و جایگاه آن در بین عموم مردم.
- جایگاه اطلاعاتی ادبیات محلی.
- اطلاعات شفاهی و رشد آگاهی.
- منابع اطلاعات شفاهی.
- منابع اطلاعات ادبیات محلی.
- مجموعه سازی ادبیات محلی.
- اشاعه اطلاعات شفاهی.
- شبکه اجتماعی.

منابع:

۱. کریمی، محمدرضا (۱۳۸۸). ادبیات شفاهی آذربایجان - تهران: تکدرخت.
۲. جعفری قنواتی، محمد (۱۳۸۴). ادبیات شفاهی، مادی که حرمتش را پاس نمی داریم. کتاب ماه کودک و نوجوان، ش ۹۲، ص ۹۶.
۳. جعفری، محمد (۱۳۸۵). ادبیات شفاهی: افسانه های واقع گرا (رنالیستی) و خنده آور. پژوهشنامه ادبیات کودک و نوجوان، ش ۴۷، ص ۸۲.
۴. شیخ الاسلامی، گلاویز (۱۳۸۷). بررسی جلوه های مهارت های شفاهی زبان در آثار ادبی فارسی [پایان نامه]. استاد راهنما بهمن زندی؛ استاد مشاور نگار داوری اردکانی. - تهران: دانشگاه پیام نور، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، گروه زبانشناسی و زبانهای خارجی.

عنوان درس: کارورزی
تعداد واحدها: ۲
نوع واحد: عملی
پیش نیاز: کلیه دروس به جز پایان نامه

هدف:

کسب تجربه و مهارت های عملی بیشتر در بکارگیری آموخته های درسی در محیط های واقعی

سرفصل های اصلی درس:

- کسب تجربه در محیط های کاری واقعی.
- افزایش آگاهی های علمی و عملی در زمینه کاربرد مهارت های اطلاع رسانی کتابخانه های عمومی.
- برخورد عملی با نقش و جایگاه کتابخانه های عمومی.
- کسب مهارت های عملی بیشتر در خصوص فرایندهای کاری کتابخانه های عمومی.
- در این درس دانشجو موظف است تحت نظر استاد ضمن حضور در یک کتابخانه عمومی، گزارش کار خود را به صورت کتبی به استاد درس ارائه دهد.

منابع:

منابع مورد استفاده در این درس، با توجه به نیازهایی که در هنگام مواجهه با مسائل عملی برای دانشجویان به وجود خواهد آمد مورد استفاده قرار خواهد گرفت.

عنوان درس: پایان نامه
تعداد واحدها: ۴
نوع واحد: عملی
پیش نیاز: گذراندن تمامی درسها

هدف:

ایجاد شرایط لازم برای دانشجویان به منظور بهره گیری عملی و مستقیم از راهنمایی های علمی اساتید، در راستای بکارگیری روش تحقیق علمی برای تجزیه و تحلیل جنبه های خاص مسائل مربوط به کتابخانه های عمومی.

سرفصل های اصلی درس:

- بررسی و مطالعه نظری و کاربردی در مورد یکی از زمینه های خاص کتابخانه های عمومی.
- با ثبت نام دانشجو در این درس دانشجو موظف است موضوعی را در زمینه های مورد نیاز را انتخاب کند و با استفاده از روش های پژوهش علمی، درباره آن به تحقیق بپردازد.
- کلیه کارهای پژوهش پس از تصویب در شورای گروه و شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده زیر نظر مستقیم یکی از اعضای هیات علمی صورت می گیرد.
- دانشجو قبل از شروع تحقیق باید طرحی را به صورت پیشنهاد تحقیق عینی بر چگونگی انتخاب مساله، روش پژوهش و ضرورت تحقیق و مانند آن به دفتر تحصیلات تکمیلی ارائه کند و از آن دفاع نماید.
- یافته های تحقیق باید به صورت گزارش کتبی یعنی پایان نامه به دفتر مربوطه تحویل شود و پس از اخذ مجوزهای لازم، دانشجو موظف به دفاع نهایی از آن است.
- دانشجویان موظف به گذراندن این درس در ترم پایانی هستند.

منابع:

منابع این درس با توجه به زمینه های موضوعی پایان نامه، توسط دانشجو انتخاب می شود و توسط وی مورد مطالعه و استفاده های لازم قرار می گیرد.

